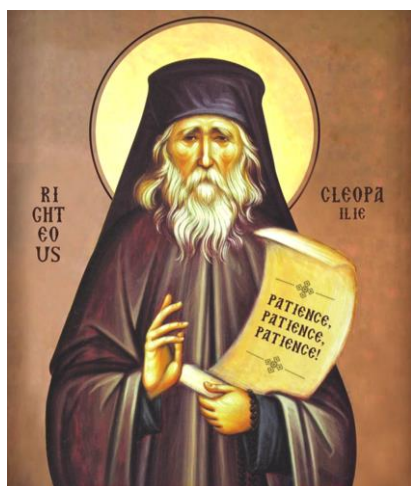

DREAPTA SOCOTEALĂ

Sf.Cuvios Cleopa
de la Sihăstria,
icoană

Prin ce fapte bune ajunge omul să câștige această împărăteasa a virtuților ? Despre acest lucru Sfinții Părinți ne spun că „nepătimirea naște dreapta socoteală” (Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Filocalia*, vol. 2, pag. 59).

Același sfânt zice că „minteă deprinsă cu făptuirea înaintază în dreapta socoteală” (Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Filocalia*, voi. 2 pag. 59). Avva Serapion spune că „darul deosebirii (dreptei socoteli) îl câștigă omul atunci când nu va crede părerii sale, ci va urma în toate învățăturii Părinților celor iscusiți (Sfântul Casian Romanul, *Filocalia*, vol. 1, pag. 136). Sfântul Isaac Sirul, arătând valoarea dreptei socoteli, zice că „lucrarea cea cu măsură, cu osteneală și cu statornicie petrecătoare este cea mai de preț” (Cuv. 55, pag. 259).

Până aici am adunat câteva mărturii de la Sfinții Părinți despre numirile dreptei socoteli, precum și despre virtuțile din care se naște această minunată și cuprinzătoare faptă bună. În continuare vom arăta câte ceva despre felul cum trebuie să se folosească cineva de dreapta judecată, în lucrarea tuturor faptelor bune.

Pentru a înțelege mai clar cele ce se vor arăta, trebuie să cunoaștem că sufletul are trei părți: partea rațională, partea mînioasă și partea pofitoare, pentru a le putea da lucrarea cuvenită. De asemenea, trebuie să avem grijă și de cele necesare trupului nostru.

Felul în care trebuie să chivernisim, cu dreaptă socoteală, cele trei părți ale sufletului și trupului nostru ni-l arată dumnezeiescul Părinte Maxim Mărturisitorul, zicând: „De vrei să fii drept, dă fiecărei părți din tine, adică sufletului și trupului, cele de care sunt vrednice.

Părții raționale a sufletului dă-i citiri, vederi duhovnicești și rugăciuni; iușimii dă-i dragoste duhovnicească ce se opune urii; părții pofitoare dă-i cumpătare și înfrînare, iar trupului, hrană și îmbrăcăminte, atât cât îi sunt de trebuință” (*Filocalia*, vol. 2, Patru sute de capetelor despre dragoste, Cuv. 44, pag. 105-106).

De mare grijă avem nevoie pentru a întrebuița în orice loc și timp dreapta socoteală în vorbire, deoarece, după mărturia Sfintei Scripturi, „moartea și viața sunt în mâna limbii, iar cei ce își stăpînesc limba vor mânca roadele ei” (Proverbe 18, 21).

Să ținem seama de dreapta socoteală

atunci când avem de vorbit mai mult, deoarece „din multă vorbă nu vom putea scăpa de păcat (Proverbe 10, 19) și cursă tare sunt omului buzele lui și se prinde cu cuvintele gurii sale” (Proverbe 6, 2).

Dumnezeiasca Scriptură, arătând marile folos pe care-l dobândește omul din paza cuvintelor sale, zice: „Cel ce își păzește gura sa, își păzește sufletul” (Proverbe 13, 3). (...)

Ca și în vorbire, și în tăcere ne trebuie dreaptă socoteală. Cu toate că această faptă bună este de mare folos celui ce se nevoiește pentru mântuirea sufletului său, uneori însă, de nu o vom face cu dreaptă socoteală și bună cuviință, ne poate aduce pagubă și păcat. Dumnezeiescul Părinte Isaac Sirul zice că „tăcerea este ajutătoare în lucrurile cele bune, mai înaltă decât toate lucrurile vieții monahale” (Cuv. 34, pag. 220); „tăcerea este taină a veacului viitor” (Scrisoarea a 4-a către Sfântul Simeon de la Muntele Minunat, pag.416). Apoi, arătând și pricinile pentru care cineva tace, zice: „Pentru trei lucruri tace cineva: pentru slava oamenilor, pentru ferbințeală și râvna faptei celei bune sau pentru că are convorbire tainică cu Dumnezeu și de aceea mintea lui este atrasă de tăcere” (Cuv. 26, pag. 171).